

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 6.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Tako se dela za mir!

Vojna troblja se razlega že leto dni ter kliče sinove dveh držav h krvavemu plesu. Ti dve državi sta Bolivija in Paragvaj: dve sosedni republiki v Južni Ameriki. Med njima je nastal spor radi ozemlja, ki leži med obema ter se imenuje Chaco. Je to pusto ozemlje, ki se prej ni nikdo brigal zanj; ko pa so tamkaj odkrili najdišča rude, je velekapital zavohal obetajoči se mu dobiček in nahujskal dva prej v miru živeča sosedu, da sta si skočila v lase. To lasanje je Zveza narodov kot hladni opazovalec mirno gledala ter je naposled na septemberskem zasedanju pozvala obe državi, naj pustita lasanje ter rešita svoje sporne zadeve v okviru Zveze narodov. Na tem zasedanju se je pa tudi ugotovilo, kdo ima največji interes za vojnem sporu med Bolivijo in Paragvajem. To je namreč oboroževalna industrija različnih držav, ki po svojih zastopnikih v Ženevi vneto zagovarjajo idejo mira, iz svojih tovaren orožja pa prodajajo velike množine vojnega materiala obema vojujočima se državam, ki se brez orožja in streliva ne bi mogli vojevati, marveč bi morali ostvarjati idejo miru.

Razorožitvena konferenca, ki je imela namen, da zabrani nadaljnje oboroževanje Evrope ter pripravi vsaj delno razorožitev držav, se je razgubila v dolgovernih naučnih razpravah o miru in v malenkostnih razgovorih o podrobnih vprašanjih. Tako se je dolgo časa razpravljalo o tem, katero orožje je ofenzivno (napadalno) in katero defenzivno (brambeno), koliko centimetrov kalibra zadostuje, da defenzivno orožje postane napadalno itd. Medtem časom pa se je Nemčija pridno oboroževala z defenzivnim in ofenzivnim orožjem. Kako napreduje oboroževanje v posameznih državah, dokazuje prestolni govor nizozemske kraljice, ki ga je nedavno imela pri otvoritvi novega zasedanja holandskega parlamenta. Ta govor ugotavlja z resnobo in s skrbjo težnjo vojaškega oboroževanja, ki je povsod oživela. Nizozemska vlada stori vse, kar je v njenih močeh, da bi to težnjo omejila, vendar pa mora o njej voditi račune z ozirom na varnost lastne države. Isti dan se je poročalo iz Pariza, da se je vrhovni obrambni svet Francije pečal s podvigom francoske udarnosti in z odstranitvijo tehničnih nedostatkov, ki so jih pokazali zadnji vojaški manevri. Istega dne je sklenil italijanski ministrski svet izdati zakon o predmilitarični in pomilitarični vo-

jaški izobrazbi mladine, odnosno odraslih mož. Po tem zakonu se bodo dečki od 8. do 21. leta telesno in duševno vzgajali v militarističnem duhu; tisti pa, ki so odslužili vojaški rok, se bodo obvezno še 10 let vojaško vežbali naprej.

Kar se tiče oboroževalne industrije in njenega početja, je prav zanimive reči spravila na dan preiskava, ki se sedaj vrši pred senatom v Zedinjenih državah Severne Amerike. Preiskava je razkrila, kako postopajo razne tozadevne firme, kakšna vzajemnost vlada med njimi, čeprav so si drugače nasprotni, kako si delijo trg, to je države, katerim pošiljajo orožje, kako jih pri tem podpirajo vplivne osebe v dotični državi. To in marsikaj drugega je prišlo na dan v veliko nezadovoljnost prizadetih činiteljev in držav. Predsednik družbe »Federal Laboratories«, ki vzdržuje veliko municijsko fabriko, je pred senatom, ko so ga spravili v škripce, izpovedal, da je bila fabrika pripravljena pošiljati municijo na Japonsko in že stavila tozadevne ponudbe. Interesi

Zedinjenih držav so protivni interesom Japonske, municijska fabrika pa je pripravljena dobaviti orožje, ki bi se moglo v gotovih okoliščinah porabiti tudi proti Zedinjenim državam. V teku razprav se je tudi razkrilo, da je brat predsednika navedene družbe protestantski pridigar in misijonar Pavel Young, ki je v službi verske ločine »Goreči evangelij«, svoj misijonarski poklic v državi Ekvador v Južni Ameriki porabil za to, da je za družbo prodajal kot agent orožje in municijo. Pred senatnim odborom se je prebralo pismo, ki ga je ta »goreči« protestantski misijonar pisal bratu Ivanu Youngu kot družbenemu predsedniku in v katerem poroča, da gre kupčija s plinskimi granatami prav dcbro. »Gorečnost« je v resnici prodajal ta protestantski misijonar, toda ne evangeljsko, marveč — municijsko.

Take so torej razmere. Ženeva propoveduje veliko idejo miru. Razorožitvena konferenca dela, boljše rečeno, bi morala delati za razorožitev držav in narodov. Oboroževalna industrija pa proizvaja vedno več orožja in streliva ter z njim zalaga svet. Ali se tako dela za mir?!

Naš kraljevski par v bolgarski prestolnici.

Dne 27. septembra dopoldne sta odpovala Nj. Vel. kralj in kraljica v bolgarsko prestolnico Sofijo, da vrneta obisk bolgarskemu kraljevskemu paru. Kraljevo dvojico je spremljal zunanji minister Bogoljub Jevtič, maršal dvora general Dimitrijevič, prvi adjutant divizijski general Milan Ječmenič, minister dvora Milan Antič in še par generalov in polkovnikov. V spremstvu kraljice je bila dvorna dama gđ. Milka Grujičeva.

Dvorni vlak je pripeljal v Sofijo nekoliko pred 16. uro in se je ustavil tako, da je bil vagon z Nj. Vel. kraljico Marijo in kraljem Aleksandrom prav pred častno četo bolgarskih vojaških gojencev. Ni še dobro stal, ko so prvi izstopili maršal dvora general Dimitrijevič, prvi adjutant general Ječmenič in minister dvora Antič. Godba na peronu se je tedaj oglašila s častnim maršem. Prav pred vagonom, v katerem sta bila kralj Aleksander in kraljica Marija, je stal bolgarski kraljevski par s svojim spremstvom. Kralj Aleksander je izstopil iz vagona ves radosten radi prisrčnega in veličast-

nega sprejema. Bolgarski kralj Boris je našemu kralju stisnil roko in ga objel. Enako sta se objeli in poljubili obe kraljici.

Kralj Aleksander in kraljica Marija sta se podala proti častni četi vojaških gojencev in godba je zaigrala jugoslovansko himno. Z bolgarskim kraljem ob levici se je približal naš kralj bolgarskim ministrom in dostojanstvenikom. Vsi so mu bili predstavljeni. Naš kralj je stisnil vsakemu roko in spregovoril po nekaj besed. Sledil je odhod v dvorsko čakalnico, kjer je sprejel našo kraljevo dvojico predsednik sofijske občine, ki jima je ponudil po slovanskem običaju kruha in soli.

Na trgu pred postajo je čakala zbrana tisoč- in tisočglava ljudska množica, ki je pozdravljala visoka gosta z viharjem navdušenja.

Oba kralja sta stopila v odprt avtomobil, kraljici sta se peljali v zaprtem.

Bolgarska prestolnica je sprejela Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljico Marijo z velikim navdušenjem in iskrenim veseljem. Nepregledne množice ljudi so se zgrnile po sofijskih ulicah